

Agata
Koschel-Sturzbecher

Alicja
Jujeczka

PRAWO do wizerunku

**Co warto wiedzieć
przed publikacją zdjęć i filmów**

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiejkolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Małgorzata Kulik

Projekt okładki: Studio Gravite/Olsztyn
Obarek, Pokoński, Pazdrijowski, Zaprucki

Helion S.A.
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel. 32 230 98 63
e-mail: onepress@onepress.pl
WWW: onepress.pl (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
onepress.pl/user/opinie/ochwiz
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-289-2414-7

Copyright © Agata Koschel-Sturzbecher, Alicja Jujeczka 2025

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

SPIIS TREŚCI

WPROWADZENIE	7
1. WSTĘP	11
2. DEFINICJA WIZERUNKU	15
3. MIĘDZYNARODOWE ŹRÓDŁA OCHRONY WIZERUNKU	22
4. WIZERUNEK JAKO DOBRO OSOBISTE	25
5. WIZERUNEK W PRAWIE AUTORSKIM	29
6. OCHRONA WIZERUNKU NA PODSTAWIE KODEKSU CYWILNEGO ORAZ USTAWY O PRAWIE AUTORSKIM	33
7. WIZERUNEK A DANE OSOBOWE	37

8. NARUSZENIE WIZERUNKU A PRAWO KARNE	41
9. INNE REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE WIZERUNKU	50
10. ZEZWOLENIE NA ROZPOWSZECHNIENIE WIZERUNKU	55
11. WIZERUNEK OSOBY NIEPEŁNOLETNIEJ	71
12. ROZPOWSZECHNIENIE WIZERUNKU OSOBY POWSZECHNIE ZNAJĘJ	76
13. ROZPOWSZECHNIENIE WIZERUNKU STANOWIĄCEGO SZCZEGÓŁ CAŁOŚCI	88
14. ROZPOWSZECHNIENIE WIZERUNKU OSOBY, PRZECIWKO KTÓREJ TOCZY SIĘ POSTĘPOWANIE KARNE	93
15. BRAK BEZPRAWNOŚCI ROZPOWSZECHNIENIA WIZERUNKU BEZ ZEZWOLENIA	97
16. PRZEKSZTAŁCENIE WIZERUNKU	101
17. WSPÓŁCZESNE ZAGROŻENIA PRAWA DO WIZERUNKU	105

SPIS TREŚCI

18. OCHRONA PRAWA DO WIZERUNKU — ROSZCZENIA NIEMAJĄTKOWE	110
19. OCHRONA PRAWA DO WIZERUNKU — ROSZCZENIA MAJĄTKOWE	119
20. WEZWANIE DO NARUSZAJĄCEGO PRAWO DO WIZERUNKU	126
21. TERMINY PRZEDAWNIEŃ ROSZCZEŃ	129
22. KTO ODPOWIADA ZA NARUSZENIE WIZERUNKU W PRASIE LUB TELEWIZJI?	132
23. USTALENIE SPRAWCY NARUSZENIA WIZERUNKU DOKONANEGO W INTERNECIE	138
24. SĄD WŁAŚCIWY W SPRAWIE O OCHRONĘ PRAWA DO WIZERUNKU	141
25. PRZYGOTOWANIE POZWU W SPRAWIE O OCHRONĘ PRAWA DO WIZERUNKU	144
26. ŻĄDANIA POZWU	149

27. POSTĘPOWANIE SĄDOWE W SPRAWIE O OCHRONĘ WIZERUNKU	153
28. EGZEKUCJA WYROKU SĄDU W SPRAWIE O OCHRONĘ PRAWA DO WIZERUNKU	155
29. CO ZROBIĆ, GDY ZOSTAŁEM POZWANY O NARUSZENIE WIZERUNKU?	158
30. POSTĘPOWANIE KARNE	161
31. MEDIACJA W SPRAWACH O OCHRONĘ WIZERUNKU	166
 PODSUMOWANIE	 169
 BIBLIOGRAFIA	 173
 SPIS ORZECZNICTWA SĄDOWEGO	 177

2.

DEFINICJA WIZERUNKU

Nasze rozważania warto rozpocząć od tego, czym w ogóle jest wizerunek. Z prawnego punktu widzenia uznaje się, że jest to konkretyzacja obrazu fizycznego danej osoby¹. Obraz fizyczny to wygląd człowieka, a więc pozostające w świadomości innych, zapamiętane charakterystyczne cechy danej osoby². Z kolei jego konkretyzacja to jego ustalenie³ na przykład w postaci ujętej na konkretnej fotografii, rysunku, rzeźbie itp. Wizerunek należy odróżnić od nośnika, na którym został udostępniony (np. papier czy płyta CD).

¹ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 czerwca 2018 r., III C 647/17.

² B. Janiszewska [w:] *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom I. Część ogólna, cz. 1 (art. 1 – 55(4))*, red. J. Gudowski, Warszawa 2021, art. 23.

³ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 czerwca 2018 r., III C 647/17.

Co ważne, wizerunek musi pozwalać na identyfikację konkretnej osoby. Uznaje się, że nie spełnia tego kryterium rozpoznawalności na przykład zdjęcie zamazane, uszkodzone w sposób wykluczający identyfikację postaci czy też z zasłoniętymi istotnymi częściami twarzy lub sylwetki osoby. Rozpoznawalność ta nie może się ograniczać tylko do wąskiego kręgu osób najbliższych i znajomych danej osoby⁴.

Wizerunek [...] stanowi szeroko pojętą podobiznę człowieka, a więc konkretyzację i ustalenie obrazu fizycznego jednostki, zdatną do zwielokrotniania i rozpowszechniania.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 9 marca 2018 r., VI ACa 1694/16

⁴ B. Janiszewska [w:] *Kodeks cywilny...*, *op. cit.*

DEFINICJA WIZERUNKU

Rozpoznawalność może być:

- a) bezpośrednia — gdy identyfikacja danej osoby możliwa jest na podstawie samego wizerunku, rozumianego jako jej fotograficzne ujęcie,
- b) pośrednia — gdy rozpoznanie tej osoby możliwe jest na podstawie innych okoliczności, na przykład jej specyficznych cech, treści artykułu umieszczonego obok wizerunku albo podpisu pod zdjęciem⁵.

Sądy uznają zazwyczaj, że w sytuacji, gdy sam wizerunek nie umożliwia identyfikacji danej osoby, ale kontekst, w jakim jest

⁵ A. Pązik, *Komentarz do ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych* [w:] *Ustawy autorskie. Komentarze*, tom II, red. R. Markiewicz, Warszawa 2021, art. 81.

umiejscowiony — na przykład treść artykułu, który jest zilustrowany czymś zdjęciem, albo opatrzenie tego zdjęcia inicjałami czy nawet imieniem i nazwiskiem przedstawionej na nim osoby — skutkuje możliwością jej rozpoznania, to wprowadzie nie dochodzi do naruszenia prawa do wizerunku, ale następuje naruszenie innych dóbr osobistych, na przykład dobrego imienia danej osoby (o dobrach osobistych będzie szerzej mowa w dalszej części publikacji). Takie rozstrzygnięcie sądu zostało wydane w cytowanym poniżej wyroku:

Analiza samych zdjęć nie prowadzi do identyfikacji powódki. Dokonać tego można było łącznie z informacją zawartą w artykule, tak zresztą identyfikacji powódki dokonali świadkowie zeznający w sprawie. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie należy stawić znaku równości pomiędzy wizerunkiem a rozpoznawalnością. Elementy postaci powódki, które wskazywali świadkowie, były niewystarczające, aby mówić o wizerunku. Zatem można podzielić stanowisko skarżącego, że nie doszło do naruszenia prawa do wizerunku, czyli wizerunku w znaczeniu podobizny. Jednakże możliwość identyfikacji w powiązaniu z treścią artykułu prowadziła do tzw. rozpoznawalności, stąd więc istniały podstawy do przyjęcia, że przez publikację zdjęć doszło do naruszenia pozostałych dóbr osobistych wskazanych przez powódkę, to jest czci, godności, strefy intymnej.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 16 kwietnia 2010 r., I ACa 1100/09

DEFINICJA WIZERUNKU

W tym kontekście interesujący jest jeden z wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie⁶. Powód przebywał w Areszcie Śledczym w Poznaniu. W telewizji został wyemitowany program, w trakcie którego pokazany został między innymi budynek aresztu, a w jednym z okien widoczna była twarz powoda. Było to 10-sekundowe ujęcie, podczas którego kamera się oddalała. W ocenie powoda emisja tego programu spowodowała uraz u jego dzieci, które nie wiedziały, że ich ojciec przebywa w areszcie, a także wpłynęła negatywnie na jego pracę zawodową związaną z handlem. Nadto z kontekstu audycji zdaniem powoda mogło wynikać, iż jest on informatorem więziennym, co nie było zgodne z prawdą. Sąd Apelacyjny uznał, że mimo iż powoda rozpoznały tylko osoby bliskie oraz przebywający z nim na co dzień współwięźniowie, to doszło do bezprawnego rozpowszechnienia jego wizerunku.

Sąd Najwyższy wskazał w jednym z wyroków, że na wizerunek składają się nie tylko cechy fizyczne danej osoby:

Wizerunek, poza dostrzegalnymi dla otoczenia cechami fizycznymi, tworzącymi wygląd danej jednostki i pozwalającymi — jak się określa — na jej identyfikację wśród innych ludzi, może obejmować dodatkowe utrwalone elementy związane

⁶ Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 26 listopada 2003 r., VI ACa 348/03.

z wykonywanym zawodem, jak charakteryzacja, ubiór, sposób poruszania się i kontaktowania z otoczeniem.

Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 20 maja 2004 r., II CK 330/03

Do niedawna niektórzy przedstawiciele prawa za element wizerunku uważali również głos, jednak w 2023 roku Sąd Najwyższy wydał wyrok, w którym uznał go za odrębne dobro osobiste człowieka, obejmujące określony element jego tożsamości fizycznej i jednocześnie zindywidualizowane z uwagi na niemal niepowtarzalną barwę i skalę⁷.

Podkreślić należy, że prawo do wizerunku przysługuje tylko osobom fizycznym — nie mają go na przykład osoby prawne albo zwierzęta. Wprawdzie potocznie mówi się niekiedy na

⁷ Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2023 r., II CSKP 659/22.

DEFINICJA WIZERUNKU

przykład o wizerunku spółki, ale w tym kontekście określenie to oznacza jej dobre imię, renomę czy reputację — czyli innymi słowy opinię, jaką mają na jej temat inne osoby.

Jest oczywiste, że wizerunek, który został wymieniony w art. 23 k.c. jako jedno z dóbr osobistych człowieka, oznacza podobiznę człowieka utrwaloną jako portret, fotografia lub w innej postaci. Wizerunku w tym znaczeniu nie posiada osoba prawna, która jest bytem abstrakcyjnym, i nonsensem byłoby przypisanie takiego znaczenia pojęciu „wizerunek” w odniesieniu do osoby prawnej.

Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 7 października 2009 r., III CSK 39/09

W tym miejscu warto jednak zauważyć, że „wizerunek” osoby prawnej w powyższym znaczeniu również podlega ochronie prawnej. Dobre imię może zostać naruszone na przykład poprzez rozpowszechnienie nieprawdziwych informacji na temat danego podmiotu bądź też fałszywie negatywnych ocen prowadzonej przez niego działalności, nieznanających odzwierciedlenia w rzeczywistości.

WARTO ZAPAMIĘTAĆ:

Wizerunek to konkretyzacja czyjegoś wyglądu, na przykład w formie fotografii czy rysunku, pozwalająca na rozpoznanie danej osoby.

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

-
1. ZAREJESTRUJ SIĘ
 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Zdjęcia i filmy pod specjalną ochroną

Żyjemy w dobie internetu, mediów społecznościowych, smartfonów i sztucznej inteligencji. Właściwie każdy umieszcza w sieci swoje zdjęcia i nagrania. A nawet jeśli sam tego nie robi, to i tak często pojawia się online za sprawą fotografii i filmów udostępnianych przez znajomych, pracodawców, organizatorów imprez masowych itd. Opublikowany wizerunek może zostać przetworzony, użyty do celów komercyjnych albo wykorzystany inaczej — w sposób, którego dana osoba absolutnie sobie nie życzy. Nie oznacza to jednak, że pozostaje wobec tego zjawiska zupełnie bezbronna.

Ta książka ma na celu uświadomić Czytelnikowi prawa dotyczące ochrony wizerunku w sieci i prasie, a także przedstawić możliwości postępowania w razie naruszenia dóbr osobistych w tym zakresie. Jest skierowana do wszystkich korzystających z internetu i mediów społecznościowych, szczególnie jednak do tych, którzy w swojej pracy mają do czynienia z rozpowszechnianiem wizerunku: fotografów, grafików, artystów, dziennikarzy i osób zajmujących się zawodowo prowadzeniem kanałów w mediach społecznościowych.

onepress

Księgarnia internetowa:
onepress.pl

HELION S.A.
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
onepress@onepress.pl

książki **klasy** business

ebook dostępny na:

ebookpoint

ISBN 978-83-289-2414-7

9 788328 924147

Cena: 59,00 zł